

Wendy VAN WANTEN (= Iris Van den Kerckhove)

1° Is het over ?, gezongen en instrumentale versie.

Wendy Van Wanten, zang met begeleiding.

CNR 145981.7; 1 single.

2° Verliefd : Bij jou zijn; Verliefd; Iemand; Verliefd verloren; Dans; Tranen; Doe je mee; Ik wil je niet, ik wil je wel; Waarom; Ik voel; Kom terug; Is het over; Kijk eens diep in mijn ogen.

Wendy Van Wanten, zang met begeleiding.

CNR 656768-2; 1 single (uitgave 1991).

VAYA CON DIOS

2° Vaya con Dios met o.a. Just a friend of mine met Willy Willy, gitaar.

Ariola 259400; 1CD (uitgave 1988).

DE FIGURATIEVE UITBEELDING OP HET OUDE STADSZEGEL VAN OOSTENDE

door Roger VAN DER HEYDE

Het oudste stadszegel, dat aan Oostende werd toegekend bij haar verheffing tot stad a° 1267, is niet gekend. Men weet alleen dat het bestaan heeft tot 1302, omdat het toen is gebroken geweest, vermoedelijk op bevel van de Franse overheid (die het graafschap kwam overmeesteren), daar op 10 december 1303, Filips, zoon van Gewijde van Dampierre, aan de stad toelating gaf een nieuw zegel en tegenzegel te laten maken.

Nu mag men toch even veronderstellen dat het tweede zegel, vanaf 1303/1304 in gebruik, een getrouwe weergave van het oudste zegel zal zijn geweest; m.a.w. Filips zal wel het "statu quo ante" hebben gehandhaafd, en dus de stad in haar rechten hebben hersteld. Had hij een totaal nieuw zegel en tegenzegel toegekend, dan zou hij meteen de vernietiging van het oorspronkelijk zegel en tegenzegel hebben gedoogd en daarmee de eer van de stad hebben gekrenkt.

Van het tweede zegel en tegenzegel zijn de afbeeldingen gekend (1) en ook de beschrijving (2). Deze beschrijving luidt letterlijk : "sceau rond de 68 mm, Saint Pierre debout, nimbé, tenant ses clefs de la main droite, et une petite église de la gauche (d'un dessin singulier)". Légende : S'(igillum) SCABINORUM DE OESTENDE TESTREP. Contre-sceau : un bras mouvant à dextre, tenant deux clefs adossées. Légende : + CONT(RA)S'(igillum)SCABINORU(M) DE OESTE(N)DE TESTERP.

Onze vertaling : "Rond zegel van 68 mm. Sint Pieter rechtstaande, met een nimbus, met zijn sleutels in de rechterhand, en in de linkerhand een kleine kerk (zonderling getekend)". Legende : Sigillum enz....

Tegenzegel : "een bewegende arm naar rechts, met in de hand twee sleutels naar buiten gekeerd". Legende : Contrasigillum enz....

In "Ostendiana 1972" (Lustrumboek van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Oostende-Kuststreek) verscheen pp. 7 à 12 het artikel "Het Stadswapen van Oostende" van Dr. E. WARLOP (Rijksarchivaris te Kortrijk en ook nog voorzitter van de Commissie

voor Heraldiek); daarin reproduceert hij ook, onder meer, de afbeeldingen van de voormelde stadszegel en geeft hij ook hun beschrijving. In de eerste paragraaf schrijft hij : "Tot in de 16de eeuw gebruikte de Oostendse magistraat een zegel waarop Sint Pieter afgebeeld staat. In de rechterhand droeg de heilige twee sleutels en op de linkerhand een maquette van een kleine kerk. Het tegenzegel vertoonde een rechterarm waarvan de hand ook twee sleutels vasthield".

De heer DOUET d'ARCQ ziet in dit stadszegel Sint Pieter met een nimbus om het hoofd, en in de linkerhand een kleine kerk, zonderling getekend.

De heer de GHELLYNCK-VAERNEWYCK reproduceert die tekst zonder meer.

De heer WARLOP ziet in dit stadszegel ook een Sint Pieter, met op de linkerhand een maquette van een kleine kerk.

Deze drie eminente schrijvers, heraldisten, kunnen wij moeilijk volgen; alles aandachtig bekeken en scherpzinnig beschouwd, wij zien in dit stadszegel het volgende :

1. De uitgebeelde persoon heeft een typisch vrouwelijke houding : het linkerbeen en -voet steunen bijna niet op de grond, maar zijn lichtjes naar buiten gekeerd; dit is dus een excentrische houding.
2. De ring rond het hoofd is geen nimbus, maar wel de boord van de mantelkap.
3. Er zit een dikke sierspeld (typisch vrouwelijk siersel) als haak of sluitstuk vooraan op de mantel. (Op het zegel van 1335, afbeelding I, is het sluitstuk uitgesleten; op het zegel van 1504, afbeelding II, is het sluitstuk duidelijk zichtbaar).
4. De heel goed zichtbare voeten met het lichte schoeisel blijken stellig verfijsde damesvoeten te zijn.
5. Was de uitgebeelde persoon Sint Pieter geweest, dan zou hij een stevige baard hebben gedragen, waarmee Sint Pieter steeds wordt afgebeeld, en zou hij als heilige een aureool hebben gekregen, t.t.z. een ellipsvormige schijf, nagenoeg horizontaal boven het hoofd getekend, en niet een cirkel rond het hoofd, en zou hij toch steviger voeten zijn toebedeeld geweest, die beiden op de grond hadden gestaan.

Het komt ons voor dat hier een vrouw is uitgebeeld; het lijkt uitgesloten dat het een man is.

Wie kan wel die vrouw zijn die een gebouw en twee grote sleutels (als van een stadspoort) aanbiedt ?

Die vrouw is niemand anders dan Margareta van Constantinopel, gravin van Vlaanderen, die aan Oostende de titel van stad heeft verleend a° 1267. Zij draagt op de schouders haar kapmantel met sluitstuk; op het hoofd draagt zij de kap van haar mantel. De zonderling getekende (en of !) "kleine kerk" op de linkerhand is het hallegebouw, dat de recent gepromoveerde stad mag bouwen. In de rechterhand draagt zij twee sleutels, symbolen van de poorten te land en ter zee (reeds vanaf de 8ste eeuw had het Oostende-op-Testerep een inham of schuilhaven, t.t.z. een uitweg naar zee, nl. de Testerepvljet).

Graag toegegeven dat de drie voormelde historici als uitstekende heraldisten met faam bekend zijn, waarbij onze elementaire kennis van de heraldiek niet kan opwegen tegen hun wetenschappelijke kennis; maar als het er op aankomt een vrouw van een man te onderscheiden, dan zijn de lezers en wij toch even zeer bevoegd als zij.

Indien men, niettegenstaande vorengaande betoog, toch blijft aannemen dat dit wapenzegel van Oostende Sint Pieter voorstelt, hoe kan men dan staande houden dat het Sint Pieter is, die de sleutels (zinnebeeld van de zelfstandigheid) aan de stad overhandigt, en die een kerk aan de nieuwe stedelingen aanbiedt, vermits Oostende toen al lang een kerk bezat ?

ADDENDUM

1. In "*De havens aan de kust en aan het Zwin*" (doorheen oude plannen en luchtfoto's) van René LAURENT, assistent, Algemeen Rijksarchief Brussel 1986, staat er op blz. 43 een heel duidelijk stadszegel van Oostende a° 1309.

Het is een afgietsel van het A.R. Brussel naar de afdruk nr. 10731 van de Archives Nationales te Parijs, verzameling DOUET d'ARC, oorkondenschat J 552 nr. 30, akte van 2 juli 1309.

Het is ongetwijfeld de mooiste reproductie van alle de voornoemde reproducties, met zelfde legende als voren. De uitleg van de heer LAURENT luidt : "Sint Petrus, staande, gemijterd, met zijn sleutels in de rechter- en een kerk in de linkerhand".

Hier moet ook opgemerkt worden dat het heel kennelijk een vrouw is : én haar excentrische houding én haar duidelijk zichtbaar zacht vrouwegelaat (zachte ronde kind, geen baard) én het lichte langwerpige schoeisel, laten toe dit te besluiten;

Er is niet het minst een mijter, noch deel van een mijter te bespeuren, wel de kap van een mantel; ook het gebouw op de linkerhand is duidelijk getekend; het is geenszins een kerk, want er staat geen toren bij. Op elk uiteinde van de nok van het dak staat er een mast en een wimpel, doch geenszins een kruis.

2. In "*Vijf glanspunten uit de geschiedenis van Oostende*" van Ary SLEEKS, staan er eveneens foto's afgebeeld tussen de blz; 18 en 19 :
 - het schepenzegel en tegenzegel a° 1335
(Chambre des comtes de Flandre n° 19255 en 19256)
 - het schepenzegel a° 1504
(Chambre des comptes n° 6468)

Daarover maken we dezelfde beschouwingen en trekken we dezelfde besluiten als voren.

3. Het is ongetwijfeld dhr. DOUET d'ARCQ die de originele verkeerde interpretatie heeft verwekt; uit de legende van het stadszegel heeft hij gemeend het woord "TESTREP" te mogen interpreteren als iets in de zin van "teste Petro", waarin de naam van de beschermheilige van Oostende zou voorkomen; daaruit heeft hij besloten dat de uitgebeelde persoon op het zegel de H. Petrus is, met sleutels in de ene hand en een kerk in de andere hand; nochtans heeft hij zijn verwondering uitgedrukt nopens de kerk :

"zonderling getekend" voegde hij er aan toe.
Jammer genoeg hebben zijn eminente opvolgers sigilisten die
bewering overgenomen. Errare humanum, perseverare.....

-
- (1) Deze afbeeldingen zijn gereproduceerd in Vicomte DE
GHELLINCK-VAERNEWYCK : *Sceaux et Armoiries des Villes, Communes,
Echevinages, Châtellenies, Métiers et Seigneuries de la Flandre
ancienne et moderne* (1935) pp. 288-289.
- (2) Beschrijving in : Idem p. 288, die de beschrijving weergeeft van
DOUET d'ARCQ : Collection de sceaux n° 10731.

SCHEPENZEGEL VAN OOSTENDE - OP - TESTEREPE

BESCHRIJVING : Rond zegel van 68 mm.

Margaretha van Constantinopel, graven van Vlaanderen
en Henegouwen, staande, met twee sleutels in de
rechterhand, en op de linkerhand een hallegebouw van
twee masten met wimpels voorzien.

LEGENDE : S(igillum) Scabinorum de Oestende Testrep.

OOSTENDE TIJDENS DE TWEDE WERELDOORLOG

In verband met bovengenoemde bijdrage van dhr. A. VAN GEETERUYEN,
verschenen in "De Plate" nr. 9 Sept 1992, zou ik graag enkele
opmerkingen kenbaar maken.